

Täysistunto

Torstai 8.5.2025 klo 16.00—19.33

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 11/2025 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 12/2025 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Käsittelyn pohjana on hallintovaliokunnan mietintö HaVM 12/2025 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä. — Tämän esittelee meille valiokunnan puheenjohtaja Peltokangas. Olkaa hyvä.

Keskustelu

18.02 **Mauri Peltokangas ps** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Käsittelyssä on hallintovaliokunnan mietintö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta. Hallituksen esityksen mukaan oleskelulupa perhesiteen perusteella voidaan myöntää puolisolle vain, jos molemmat puoliset ovat vähintään 21-vuotiaita. Edellytystä ei kuitenkaan sovelleta Suomen kansalaiseen myönnettäessä oleskelulupa tämän puolisolle. Kansainvälistä tai tilapäistä suojelua saaneen alaikäisen henkilön perheenjäsenelle oleskelulupa voidaan ehdotuksen mukaan pääsääntöisesti myöntää vain, jos tämän toimeentulo on turvattu. Kansainvälistä suojelua saaneen perheenkokoajan perheenjäsenelle ja muulle omaiselle oleskelulupa voidaan myöntää vain, jos perheenkokoaja on asunut Suomessa vähintään kaksi vuotta.

Hallituksen esityksen mukaan kaikkien lisäedellytysten keskeisenä tavoitteena on edistää kotoutumista lisäämällä maahanmuuttajan omaa vastuuta kotoutumisestaan ja muuttamalla järjestelmää velvoittavammaksi. Lisäksi tavoitteena on pyrkiä täydentämään olemassa olevia keinoja kitkeä yhteiskunnallisesti ja yksilön näkökulmasta haitallisia ilmiöitä, kuten lasten käyttämistä maahantulon välineenä sekä pakko- ja lumeavioliittoja, ja tätä kautta edistää myös sisäistä turvallisuutta. Perheenyhdistämistä koskeva kansallinen politiikka ja lainsäädäntö saavuttavat tällä esityksellä myös verrokkimaiden yleiseurooppalaisen tason.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi muutoksia, jotka perustuvat Suomea sitoviin kansainvälisiin velvoitteisiin. Näitä ovat alaikäisyyden määrittämiseen tehtävä muutos sekä kansainvälistä suojelua saaneen henkilön perheenjäsenen oleskeluluvan epäämistä kansanterveydellisen syyn nojalla koskeva muutos.

Hallintovaliokunnan perustuslakivaliokunnalta saaman lausunnon mukaan lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Arvoisa puhemies! Hallintovaliokunta toteaa mietinnössään 21 vuoden vähimmäisikävaatimuksesta, että se vastaa siihen huoleen, joka liittyy iän perusteella erityiseen haavoit-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 47/2025 vp

tuvuuteen joutua hyväksikäytetyksi, jos hyvin nuori henkilö avioliiton perusteella saa oleskeluoikeuden Suomeen ja oleskeluoikeus on tällöin sidottu toiseen henkilöön. Valiokunta katsoo, että kyseessä on yksi keino muiden keinojen tueksi puuttua yhteiskunnan ja yksilön näkökulmasta erittäin haitallisiin ilmiöihin.

Valiokunnan huomiota on kuitenkin tässä yhteydessä kiinnitetty lapsen edun huomioon otamiseen vähimmäisikävaatimusta koskevassa sääntelyssä. Valiokunta korostaakin mietinnössään, että lapsen edun arvioiminen ulkomaalaislain säännösten mukaan on osa perhesideperusteisen oleskelulupahakemuksen käsittelyä, kuten myös ulkomaalaislain mukainen perhesiteen perusteella tehdyn hakemuksen yhteydessä suoritettava harkinta.

Vähimmäisikävaatimusta koskeva edellytys koskee vain puolisolle myönnettävää oleskelulupaa. Huoltajalla on edelleen voimassa olevan lain mukaan mahdollista saada oleskelulupa suhteessa lapseen ja lapsella suhteessa huoltajaansa.

Arvoisa puhemies! Esityksessä ehdotetaan toimeentuloedellytyksen palauttamista kansainvälistä suojelua saaneen alaikäisen henkilön perheenjäsenen ja muun omaisen oleskeluluvan edellytykseksi. Tavoitteena on, että muutoksella on ehkäisevä vaikutus lasten käyttämiseen maahantulon välineenä, eikä lapsia saapuisi maahan ilman huoltajaa. Hallintovaliokunta pitää tavoitetta tärkeänä. Toimeentuloedellytystä koskevan kategorisen poikkeuksen poistaminen alaikäisiltä lapsilta on yksi keinoista, joilla pyritään vähentämään kannustimia lasten hyväksikäytölle. Valiokunta toteaa, että toimeentuloedellytyksestä on jatkossakin mahdollista poiketa, jos lapsen etu tai poikkeuksellisen painava syy sitä vaatii.

Arvoisa puhemies! Edellä totesinkin jo, että kansainvälistä suojelua saaneen perheenkokoajan perheenjäsenelle ja muulle omaiselle oleskelulupa voidaan ehdotuksen mukaan myöntää vain, jos perheenkokoaja on asunut Suomessa vähintään kaksi vuotta. Asumisaikaa koskevasta vaatimuksesta voidaan kuitenkin yksittäisissä tapauksissa poiketa, jos siihen on poikkeuksellisen painava syy tai lapsen etu sitä vaatii.

Hallituksen esityksen mukaan kahden vuoden asumisaajan tavoitteena on edistää kotoutumista. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan esityksen taustalla olevana oletuksena on, että mitä korkeampi perheenkokoajan kotoutumisaste on ja mitä pidemmän aikaa hän viettää kohdemaassa, sitä paremmin ja tehokkaammin myös hänen perheenjäsenensä kotoutuvat osaksi suomalaista yhteiskuntaa. Kotoutumisen lisäksi esityksen tavoitteena on pyrkiä ehkäisemään lumeavioliittoja, kun oleskelulupaa perhesiteen perusteella ei saa heti, kun perheenkokoaja saa oman oleskelulupansa. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan edellytyksen vaikuttavuus on sidoksissa sen mahdollisimman laajaan soveltamisalaan.

Arvoisa puhemies! Lapsen alaikäisyyden määrittämiseen ehdotetun muutoksen sisältönä on, että oleskeluluvan myöntäminen turvapaikan saaneen lapselle edellyttää, että lapsi on ollut alaikäinen sinä päivänä, jolloin perheenkokoaja jätti hakemuksen, jolla hänelle annettiin turvapaikka. Muutos perustuu Euroopan unionin tuomioistuimen perheenyhdistämisdirektiivin tulkintaa koskevaan ratkaisuun, joka koskee turvapaikkaa hakeneita pakolaisaseman saaneita perheenkokoajina toimivia vanhempia.

Osa lausunnonantajista piti tässä yhteydessä lasten yhdenvertaisuuden kannalta ongelmallisena, että eri suojeluasemasta riippuen alaikäisyys määritellään eri tavoin. Hallintovaliokunta toteaa mietinnössään saamaansa selvitykseen perustuen, että toissijaista tai tilapäistä suojelua saaneet henkilöt eivät kuulu perheenyhdistämisdirektiivin soveltamisalaan eikä edellä mainittu tuomioistuimen ratkaisu siten koske heitä, vaan he jäävät poikkeussäännöksen soveltamisalan ulkopuolelle. Soveltamisalan ulkopuolelle jäävät myös kiintiö-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 47/2025 vp

pakolaiset sillä perusteella, että he eivät tuomion mukaisesti hae turvapaikkaa pakolaisaseman saamiseksi.

Arvoisa puhemies! Perustuslakivaliokunta nosti lausunnossaan esiin huomauttaneensa aiemmin painokkaasti, että perheenyhdistämistä koskevassa päätöksenteossa on kiinnitettävä erityistä huomiota lapsen oikeuksia koskevan yleissopimuksen ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen määräyksiin ja otettava huomioon ulkomaalaislain 6 §:n sääntely lapsen edusta, sekä painotti lapsen edun huomioon ottamista edelleen. Hallintovaliokunta toteaa mietinnössään, että esityksen vaikutusarviointiin sekä säätämisyjärjestysperusteluihin sisältyy lapsen etua koskevat arvioinnit. Ehdotetut säännökset sisältävät elementtejä, joilla varmistetaan lapsen edun toteutuminen. Ehdotettu puolisoiden vähimmäisikävaatimus ei sisällä erillistä poikkeamisperustetta, mutta muutos ei vaikuta oleskeluluvan myöntämiseen lapsen ja huoltajan välillä.

Toimeentuloedellytyksen lapsen edun mukaisuus on juuri sitä, että sääntelyn tavoitteena on estää lasten käyttämistä maahantulon välineenä. Tavoitteena sääntelylle on, että lapsia ei lähetetä yksin Suomeen. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan kyseistä ryhmää koskeva, voimassa olevan lain mukainen systemaattinen poikkeus toimeentuloedellytyksestä voi toimia kannustimena hyväksikäyttöön, ja siksi siitä ehdotetaan luovuttavan.

Tapauskohtainen poikkeaminen toimeentuloedellytyksestä kuitenkin varmistaa lapsen edun toteutumisen. Tätä lähtökohtaa myös perustuslakivaliokunta on aiemmin korostanut vuonna 2016 antamassaan lausunnossa. Myös asumisaikavaatimuksesta on säädetty poikkeamismahdollisuus lapsen edun perusteella.

Edellä todetun perusteella hallintovaliokunta katsoo, että valmistelussa on huomioitu lapsen asema ja etu.

Arvoisa puhemies! Hallituksen esityksestä ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella hallintovaliokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Mietintöön sisältyy kaksi vastalausetta. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: No niin, kiitoksia. — Edustaja Hänninen.

18.11 Juha Hänninen kok: Kunnioitettu rouva puhemies! Perhe on yhteiskunnan perusyksikkö. On tärkeää, että perheellä on mahdollisuus elää yhdessä turvallisesti, mutta yhtä tärkeää on, että tämä tapahtuu hallitusti ja oikeudenmukaisin edellytyksin. Nyt käsiteltävänä oleva hallituksen esitys ulkomaalaislain muuttamisesta on merkittävä askel tässä tasapainottelussa. Hallintovaliokunta on mietinnössään puoltanut lakiehdotuksen hyväksymistä sellaisenaan.

Arvoisa rouva puhemies! Valiokunta toteaa, että perheenyhdistämisen ehtojen tarkentaminen on osa laajempaa tavoitetta hallita maahanmuuttoa vastuullisesti ja lisätä kotouttamisen edellytyksiä. Lakiesityksessä ehdotetut muutokset, kuten puolisoiden vähimmäisikävaatimus, toimeentuloedellytyksen palauttaminen alaikäisten perheenkokoajien osalta sekä kahden vuoden asumisaikavaatimus kansainvälistä suojelua saaneille, ovat perusteltuja toimia. Esimerkiksi puolisoiden 21 vuoden vähimmäisikä on keino puuttua pakkoavioliittoihin. Hallintovaliokunta painottaa, että kyse on juuri haavoittuvimmassa asemassa olevien suojelusta, ei esteestä perhe-elämälle. On myös tärkeää huomata, ettei tämä edellytys estä huoltajaa saamasta lupaa suhteessa lapseen. Lapsen oikeus turvalliseen lapsuuteen perheensä kanssa on tärkeä ja toteutuu yhä vahvasti.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 47/2025 vp

Arvoisa rouva puhemies! Toimeentuloedellytyksen palauttaminen kansainvälistä suojelua saaneen alaikäisen perheenkokoajan perheenyhdistämiseen liittyen ei sulje ketään ulos automaattisesti. Lain mukaan voidaan jatkossakin tehdä poikkeuksia, jos lapsen etu tai poikkeuksellisen painava syy sitä vaatii. Valiokunta pitää tätä tärkeänä tasapainona, jossa suojellaan sekä lapsia että yhteiskuntaa hyväksikäytön riskeiltä.

Samoin kahden vuoden asumisaikavaatimus ennen perheenyhdistämistä on tarkoitettu tukemaan kotoutumista. Valiokunta tuo esille, että mitä pidempään perheenkokoaja ehtii asettua Suomeen ja kotoutua ennen perheenyhdistämistä, sitä paremmin myös hänen perheensä myöhemmin kotoutuu. Tämä on käytännön havainto monesta maasta, ei pelkkää teoriaa.

Arvoisa rouva puhemies! Hallintovaliokunta on tarkastellut esitystä myös lapsen edun ja perusoikeuksien näkökulmasta. Valiokunta pitää tärkeänä, että kaikissa säännöksissä on huomioitu mahdollisuus tapauskohtaiseen harkintaan. Näin voidaan varmistaa, ettei kukaan jää järjestelmän jalkoihin.

Tämä lakiesitys on tarpeellinen ja tarkoituksenmukainen. Meillä on vastuu huolehtia sekä perheiden oikeuksista että yhteiskunnan vakaudesta. Hallittu perheenyhdistäminen ei ole vain maahanmuuttopolitiikkaa. Se on osa, tärkeä osa, sisäistä turvallisuutta, kotoutumista ja järjestelmän kestävyyttä.

Kannatan valiokunnan mietinnön mukaista esitystä. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Peltonen.

18.15 Eemeli Peltonen sd: Arvoisa puhemies! Hallituksen esityksessä ulkomaalaislain muuttamiseksi tiukennetaan merkittävästi perheenyhdistämisen edellytyksiä. Me sosiaalidemokraatit emme hallintovaliokunnassa kannattaneet tämän lakiesityksen keskeisiä muutoksia, ja siksi jätimme valiokunnan mietintöön vastalauseen.

Hallituksen esittämillä muutoksilla heikennetään merkittävästi muun muassa kotoutumista ja sen edellytyksiä, mikä ei ole Suomen etu. Hallituksen esityksen muutokset ovat valiokunnan asiantuntijakuulemisten perusteella monin tavoin kyseenalaisia etenkin yhdenvertaisuuden ja lapsen oikeuksien toteutumisen näkökulmasta.

21 vuoden vähimmäisikävaatimus asettaa alle 21-vuotiaat perheenyhdistämisessä eri asemaan iän perusteella ja vaikeuttaa heidän mahdollisuuttansa viettää perhe-elämää. Esitystä on perusteltu pakko- ja lumeavioliittojen estämisellä, mikä on sinänsä erittäin kannatettava tavoite. Uuden vähimmäisikävaatimuksen asettaminen kohdistuu kuitenkin kaikkiin eikä siitä ole mahdollisuutta aina poiketa silloin, kun on jopa ilmeistä, ettei lume- tai pakkoavioliitosta ole kyse.

Ikäraja on hyvin ristiriitainen muuhun lainsäädäntöömme nähden. Alle 18-vuotias on lainsäädännön ja YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen mukaan lapsi, kun taas 18 vuotta täyttänyt henkilö on täysi-ikäinen ja täysivaltainen. Tätä uutta ikärajaa ei riittävästi hallituksen esityksessä perustella näkemyksemme mukaan.

Kansainvälistä suojelua saavien perheenkokoajien perheenyhdistämisessä otettaisiin käyttöön kahden vuoden asumisaikaedellytys ennen kuin perheenyhdistäminen olisi ylipäätään mahdollista. On huomattava, että kansainvälistä suojelua saavan henkilön perheenjäsenet todennäköisesti oleskelevat alueella, jonka suhteen perheenkokoajan on jo todettu olevan kansainvälisen suojelun tarpeessa mutta josta perheenjäsenet eivät ole päässeet poistumaan turvallisten tai laillisten reittien puuttuessa kokonaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 47/2025 vp

Arvoisa puhemies! Erityisen merkittävä muutos nykytilaan nähden on alaikäisen perheenkokoajan toimeentuloedellytysten asettaminen. Ulkomaalaislakiin esitetään muutoksia, joilla ainoastaan ilman huoltajaa maassa oleva alaikäinen pakolainen olisi yksiselitteisesti oikeutettu perheenyhdistämiseen ilman toimeentuloedellytystä. Tavoite ehkäistä lasten käyttämistä maahantulon välineenä on sinänsä kannatettava, mutta tätä on mahdollista edistää muillakin lainsäädännöllisillä keinoilla, ja on jo edistettykin. Ulkomaalaislakiin on viime vuonna hyväksytty säännös, jonka mukaan oleskelulupaa ei perhesiteen perusteella myönnetä, jos on perusteltua aihetta epäillä, että alaikäistä lasta on käytetty maahantulon välineenä. Tämä uusi muutos on siten jossain määrin päällekkäinen tämän eduskunnan jo säätämän lakimuutoksen kanssa. Näillä muutoksilla tehdään nykyisestä ulkomaalaislaista entistä sekavampi lakia soveltaville viranomaisille.

Kannatettava muutos hallituksen esityksessä on, että lapsen alaikäisyyden määrittämistä koskevaa säännöstä muutettaisiin Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisun johdosta. Muutos selventää alaikäisyyden tulkintaa niissä tilanteissa, joissa perheenkokoajana toimivalle huoltajalle on annettu turvapaikka, mutta perheenyhdistämistä turvapaikan antamisen jälkeen hakevasta lapsesta on tullut täysi-ikäinen ennen turvapaikan antamista huoltajalle. Nämä muutokset ovat esityksessä perusteltuja, ja ne tulisikin totta kai tehdä Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisujen johdosta.

Arvoisa puhemies! Edellä sanotun perusteella teen vastalauseen 1 mukaiset muutosesitykset, joiden mukaan lakiehdotus hyväksytään muutoin hallintovaliokunnan mietinnön mukaisena paitsi 38 a §, 39 §, 114 a § ja 115 § poistetaan ja 36 § ja 114 § hyväksytään muutettuna.

Kiitän hallintovaliokuntaa hyvästä yhteistyöstä tämänkin lakiesityksen käsittelyssä, vaikka päädyimmekin tässä hyvin erimieliseen lopputulemaan.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Nikkanen.

18.20 **Saku Nikkanen sd:** Arvoisa rouva puhemies! Hallitus esittää monia muutoksia ulkomaalaislakiin tarkoituksenaan perheenyhdistämisen tiukentaminen. On aivan totta, että pakko- ja lumeavioliitot sekä lasten käyttäminen maahantulon välineenä voivat joissain tapauksissa olla ongelmia, joihin tulee luonnollisesti puuttua. Kuitenkin tälläkin kertaa hallitus sortuu esityksellään ylilyönteihin ja epätarkoituksenmukaisuuksiin. Lopulta oikeita ongelmia ei korjata, vaan pikemminkin aiheutetaan uusia ongelmia tai joskus peräti kohtuuttomiakin tilanteita.

On hyvin kyseenalaista, että Suomen lainsäädännössä vakiintunut täysi-ikäisyyden raja, 18 vuotta, ei enää koskisikaan muualta tänne muuttaneita siltä osin, että oleskelulupa perhesiteen perusteella voitaisiin myöntää puolisolle vain, jos molemmat puoliset ovat vähintään 21-vuotiaita.

Kansainvälistä suojelua saavien perheenkokoajien perheenyhdistämisessä otettaisiin käyttöön kahden vuoden asumisaikaedellytys ennen kuin perheenyhdistäminen olisi ylipäätään mahdollista. On kysyttävä, haluaako hallitus edistää tänne muuttaneiden kotoutumista miltään osin vai ainoastaan vaikeuttaa ihmisten tilanteita.

Ulkomaalaislakiin esitetään myös muutoksia, joilla ainoastaan ilman huoltajaa maassa oleva alaikäinen pakolainen olisi yksiselitteisesti oikeutettu perheenyhdistämiseen ilman toimeentuloedellytystä. Muutoksia perustellaan erityisesti sillä, että näin ehkäistäisiin lasten käyttämistä maahantulon välineenä. Tavoite on sinänsä kannatettava, mutta meillähän

Pöytäkirjan asiakohta PTK 47/2025 vp

on jo nyt ulkomaalaislaissa viime vuonna hyväksytty säännös, jonka mukaan oleskelulupa ei perhesiteen perusteella myönnetä, jos on perusteltua aihetta epäillä, että alaikäistä lasta on käytetty maahantulon välineenä. Mitään lisäarvoa tämä muutos ei siis tuo mutta on omiaan aiheuttamaan kohtuuttomia tilanteita.

Arvoisa rouva puhemies! Kannatan edustaja Peltosen tekemiä muutosesityksiä ja yhdyn myös kiitoksiin hallintovaliokunnan asiallisesta, asianmukaisesta ja hyvästä käsittelystä.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Strandman.

18.22 Jaana Strandman ps: Arvoisa rouva puhemies! Käsittelyssä on jälleen hallituksen maahanmuuton esitys, jolla luodaan maahamme oikeudenmukaisuutta ja turvallisuutta.

Oleskelulupa perhesiteen perusteella voidaan myöntää puolisolille vain, jos molemmat puoliset ovat vähintään 21-vuotiaita. Edellytystä ei kuitenkaan sovelleta Suomen kansalaiseen myönnettäessä oleskelulupa tämän puolisolille.

Kansainvälistä tai tilapäistä suojelua saaneen alaikäisen henkilön perheenjäsenelle oleskelulupa voitaisiin pääsääntöisesti myöntää vain, jos tämän toimeentulo on turvattu. Kansainvälistä suojelua saaneen perheenkokoajan perheenjäsenelle ja muulle omaiselle oleskelulupa voidaan myöntää vain, jos perheenkokoaja on asunut Suomessa vähintään kaksi vuotta.

Lapsen alaikäisyyden määrittämistä koskevaa säännöstä muutetaan Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisun johdosta. Lisäksi kansainvälistä suojelua saaneen henkilön perheenjäsenen oleskeluluvan epäämistä kansanterveydellisen syyn nojalla koskevaa säännöstä muutettaisiin Euroopan komission rikkomusmenettelyn johdosta.

Tämä ehdotettu laki olisi tulossa voimaan jo ensi viikolla. Hallintovaliokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena sekä puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Arvoisa rouva puhemies! Tässä on kyseessä se, että edellisen hallituksen avaamalle ankkurilapsi-ilmiölle laitetaan nyt stoppi. Me pistämme pisteen lasten välineellistämiselle. Toimeentuloedellytys kansainvälistä tai tilapäistä suojelua saaneelle alaikäiselle palauteaan. Lapsen etu ei ole se, että hänet lähetetään yksin maahan avaamaan ovea muulle suvulle. Enää ei vedota lapsen etuun silloin, kun kyse on järjestelmän hyväksikäytöstä.

Perussuomalaiset jättivät viime hallituskaudella muutoksesta vastalauseen esittäen tämän hylkäämistä, sillä muutos loi huomattavan vetovoimatekijän Suomelle sosiaalisesti tai taloudellisesti kestävämmälle, sosiaaliperusteiselle maahanmuutolle, kun yhä useampi lähettää lapsensa vaaralliselle matkalle saadakseen itse oleskeluluvan myöhemmin.

Perussuomalaiset vaalivat suomalaisia arvoja. Asetamme vähimmäisiän puolisoille, jotta estetään pakkoavioliitot ja nuorten naisten hyväksikäyttö. Tämä ikäraja on suora toimi pakko- ja lumeavioliittoja vastaan.

Tällä esityksellä tiukennamme jälleen edellisten hallitusten vastuutonta maahanmuuttopolitiikkaa. Asumisaikavaatimuksella edistämme kotoutumista lisäämällä maahanmuuttajan omaa vastuuta kotoutumisestaan ja muuttamalla järjestelmää velvoittavamaksi. Vasta kun ihminen on osoittanut halua ja kykyä elää osana suomalaista yhteiskuntaa, voidaan harkita perheenyhdistämistä.

Me haluamme onnistunutta maahanmuuttoa, emme holtitonta perheketjua tukien vaaran. Ikärajavaatimuksella ja toimeentuloedellytyksellä kitkemme yhteiskunnallisesti ja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 47/2025 vp

yksilön näkökulmasta haitallisia ilmiöitä, kuten lasten käyttämistä maahantulon välineenä sekä pakko- ja lumeavioliittoja, ja tätä kautta edistämme myös sisäistä turvallisuutta.

Arvoisa rouva puhemies! Tämä on tärkeä askel, mutta ei viimeinen. Perussuomalaiset jatkavat maahanmuuttopolitiikan täysremonttia johdonmukaisesti. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Seppänen.

18.26 Sara Seppänen ps: Arvoisa rouva puhemies! Hallituksen esityksellä ulkomaalaislain muuttamisesta edetään kohti vastuullisempaa ja oikeudenmukaisempaa maahanmuuttopolitiikkaa. Esityksessä ehdotetaan, että oleskelulupa perhesiteen perusteella voitaisiin myöntää puolisolille vain, jos molemmat puoliset ovat vähintään 21-vuotiaita. Tämä muutos ehkäisee alaikäisten tai hyvin nuorten avioliittojen kautta tapahtuvaa maahanmuuttoa ja suojelee lapsia ja nuoria hyväksikäytöltä.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että kansainvälistä suojelua saaneen alaikäisen henkilön perheenjäsenelle oleskelulupa voitaisiin pääsääntöisesti myöntää vain, jos tämän toimeentulo on turvattu. Tämä edellytys tukee kotoutumista ja koko järjestelmän hyväksyttävyyttä suomalaisten silmissä. Näin olisi pitänyt aina ollakin, ja onneksi hallitus nyt ryhtyy toimeen.

Esityksessä ehdotetaan myös, että kansainvälistä suojelua saaneen perheenjäsenelle ja muulle omaiselle oleskelulupa voitaisiin myöntää vain, jos perhe on asunut Suomessa vähintään kaksi vuotta. Tämä varmistaa, että perheenyhdistäminen tapahtuu vasta, kun perhe on vakiinnuttanut elämänsä Suomessa.

Arvoisa puhemies! Tämä esitys on erittäin tarpeellinen päivitys ulkomaalaislakiin, joka tukee hallitusohjelman tavoitteita ja vie Suomea naiivista maahanmuuttopolitiikasta kohti realismia. Nyt loppuu ankkurilapsitoiminta.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Rintamäki.

18.28 Anne Rintamäki ps: Arvoisa puhemies! Käsitlemme jälleen kerran hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta. Esityksen mukaan oleskelulupa perhesiteen perusteella voitaisiin myöntää puolisoille vain, jos molemmat puoliset ovat vähintään 21-vuotiaita. Edellytystä ei kuitenkaan sovellettaisi Suomen kansalaiseen myönnettäessä oleskelulupa tämän puolisolille. On mielestäni täysin perusteltua, ettei Suomeen lähetetä ankkurilapsia, joiden perässä sitten tulee hetken päästä muita sukulaisia tai pahimmassa tapauksessa pakkonaitettu aviomies. Lasten hyväksikäyttämisen maahanmuuton välineenä on kerta kaikkiaan loputtava.

Arvoisa puhemies! Kansainvälistä tai tilapäistä suojelua saaneen alaikäisen henkilön perheenjäsenelle oleskelulupa voitaisiin pääsääntöisesti myöntää vain, jos tämän toimeentulo on turvattu. Mielestäni tämä on kohtuullinen vaatimus, että toimeentulokysymykset pohditaan jokaisen saapuvan henkilön kohdalla kuntoon ennen kuin heille myönnetään oleskelulupa. Kyllä tulijoilla on oltava pääasiallinen vastuu itsestään ja jälkikasvustaan eikä suomalaisella yhteiskunnalla. Meille ei pidä haalia rajojemme ulkopuolelta yhtään sosiaaliturvan varassa eläviä, omiakin on jo aivan tarpeeksi.

Arvoisa puhemies! Kansainvälistä suojelua saaneen perheenkokoajan perheenjäsenelle ja muulle omaiselle oleskelulupa voitaisiin myöntää vain, jos perheenkokoaja on asunut Suomessa vähintään kaksi vuotta. Pitää olla myös niin, että perheenkokoajan pitää ensin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 47/2025 vp

itse kotoutua suomalaiseen yhteiskuntaan ja osoittaa olevansa sen luottamuksen arvoinen ennen kuin tuo sukunsa sen palveluiden piiriin. Kaksi vuotta kuulostaa lyhyeltä ajalta, mutta jos oikein halua ja kykyä löytyy, ihminen pystyy mihin tahansa.

Arvoisa puhemies! Oppositiopuolueista haluan kiittää erityisesti keskustaa. Ette ole jättäneet vastalauseita, joten oletan teidän olevan hallituksen esityksen kannalla. Viime kaudella olitte poistamassa toimeentuloedellytystä alaikäiseltä perheenkokoajalta, joten ajatusten selkiintymistä on täytynyt tapahtua. Muut punavihreät sen sijaan jatkavat samaa vastuutonta maahanmuuttopolitiikkaa, joka tulisi Suomelle hyvin kalliiksi. Tämä esitys sen sijaan jatkaa juuri sillä maahanmuuttopolitiikkaa parantavalla linjalla, johon hallitus on ohjelmassaan sitoutunut.

Kiitän myös hallintovaliokunnan puheenjohtaja Peltokangasta asian esittelystä. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Rasinkangas.

18.31 Merja Rasinkangas ps: Arvoisa rouva puhemies! Käsittelyssä on hallituksen esitys laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta. On korkea aika muuttaa perheenyhdistämisen ehtoja, jotta maahanmuutto pysyy hallinnassa ja jotta torjutaan järjestelmän väärinkäyttöä. Lasten välineellistäminen siten, että lapsi lähetetään yksin maahan, ei ole lapsen etu vaan pikemminkin järjestelmän väärinkäyttöä. Tätä ilmiötä kutsutaan ankkurilapsi-ilmiöksi, jota tällä esityksellä torjutaan. Nyt käsittelyssä olevan esityksen mukaan ehkäistään muun muassa pakkoavioliittoja, jotka eivät sovellu millään tavalla suomalaisen yhteiskunnan käsitykseen siitä, mikä on oikein.

Arvoisa puhemies! Jatkossa oleskelulupa puolisolle voitaisiin myöntää vain, jos molemmat puoliset ovat täyttäneet 21 vuotta. Tässä siirrytään yleispohjoismaiselle linjalle, ja itse asiassa Tanskassa ja Norjassa tämä ikärajavaatimus on vielä kolme vuotta korkeampi. Alaikäisen kansainvälistä tai tilapäistä suojelua saaneen henkilön perheenyhdistäminen edellyttäisi jatkossa sitä, että toimeentulo on turvattu. Tämä on todella tärkeä muutos, sillä Suomen taloudellinen tilanne ei yksinkertaisesti kestä sitä, että hallitsematon maahanmuutto lisää entisestään kustannuksia suomalaisen sosiaaliturvan kautta veronmaksajan harteille.

Arvoisa puhemies! Tähän erinomaiseen hallituksen esitykseen oli salin vasemmalta laidalta jätetty kaksi vastalauseita, ja kyllä hämmästelen vihreiden ja vasemmistoliiton vastalauseessa esitettyjä väitteitä. Siellä oli esitetty väite, että tämä esitys olisi ulkomaalais- tai ihmisvihamielinen. Väite on tietenkin täysin perusteeton. Esitys ei ole mitenkään vihamielinen yhtään ketään kohtaan, vaan se on vastuullinen lähestymistapa hallittuun ja turvalliseen maahanmuuttopolitiikkaan. Tällä esityksellä suojataan ennen kaikkea suomalaisten etuja: sisäistä turvallisuutta, yhteiskuntarauhaa ja myös Suomen taloudellista kantokykyä. Suomeen on tervetullut laillisin keinoin, kun elää suomalaisen yhteiskunnan arvojen mukaan ja tuo myös osansa hyvinvointiyhteiskuntaamme verojen muodossa.

Kiitän ministeri Rantasta hyvin valmistellusta esityksestä ja hallintovaliokuntaa hyvästä mietinnöstä. Kannatan lämpimästi tätä esitystä. — Kiitos.

Yleiskeskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.